

פרשת מטות-מסעי תשפ"א – איך מציינים את פטירת אהרן בר"ח שחל בשבת מסעי?

1. **במדבר לג:** אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם... ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר... ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין:

מורה נבוכים חלק ג פרק נ: אלו הספורים אשר סיפר בתורה שיחשבו רבים שאין תועלת בזכרם... ומזה הזכרת המסעות שיראה שזכר מה שאין תועלת בו כלל... ו[אלום] הצורך בו גדול מאד, מפני שכל הנסים אין אמתתם ברורה רק למי שראם, אך לעתיד יהיה זיכרונם סיפור ואפשר שיכזיבם השומע... וכאשר ידע השם יתעלה שאפשר לפקפק באלו המופתים בעתיד ויחשבו שעמידתם היתה במדבר קרוב מן הישוב שאפשר לאדם לעמוד בו... מפני זה... חזק עניני אלו הפלאים בְּבִאור המסעות ההם, שידעו גודל הפלא בישיבת מין האדם במקומות ההם ארבעים שנה.

2. **במדבר לה:** ויסעו מקדש ויחנו בהר ההר בקצה ארץ אדום: ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים **בחדש החמישי באחד לחדש. העמק דבר (הנציב מוולוז'ין):** 'בחדש החמישי באחד לחדש' - לא הודיע הכתוב לא במיתת משה ולא במיתת מרים החודש והיום כי אם במיתת אהרן? ללמדנו שאותו החודש גרם להיות לשטן לגדולת עבודת המשכן שהיה ע"י אהרן הכהן הראש, ומזה סימן לדורות דבחוּדש אב יהא נחרב בהמ"ק.

דברי הימים ב לב: וישכב יחזקיהו עם אבתיו ויקברוהו במעלה קברי בני דויד **וכבוד עשו לו במותו – בבא קמא טז,ב:** מלמד שהושיבו ישיבה על קברו. **יבמות קכא,ב:** ההוא עובד כוכבים שאמר לישראל: קצוץ שחת בשבת והטל לבהמותי ואם לא אהרוג אותך כמו שהרגתי פלוני שאמרת לי לבשל לי בשבת ולא רצה והרגתי. שמעה אשתו של הפלוני שאמר הגוי שהרגו ובאה לפני אביי לשאול האם מותרת להינשא? עיכב אותה אביי 'שלושה רגלים' עד שיתאספו החכמים אצלו וידון עמהם – **רש"י: 'תלתא ריגלי'** - יום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קברו עם שאר העם להושיב ישיבה שם.

3. **ליקוטי יהודה פרשתנו:** אבי זקני השפת אמת ז"ל ביאר: איתא בספר חסידים תל"ד מעשה באדם אחד שכשהיה אדם אחר אבל, היה חוזר לביתו בלא מנעלים, ואותו היום שמת בעצמו היה תשעה באב והלכו הכול יחפים. כן אהרן הכהן שגמל חסד עם כל ישראל, לכן נפטר בר"ח מנחם אב – הימים שכל ישראל מתאבלים, כדי שכל ישראל ישתתפו באבלותו לדורות.

תהלים פה,יא: חסד ואמת נפגשו, צדק ושלוה נשקו - **שמות רבה ה,י:** חסד זה אהרן שנאמר 'ולו'י אמר תומיך ואוריך לאיש חסידיך'. ואמת זה משה שנאמר 'לא כן עבדי משה בכל ביתי **נאמן** הוא', הו' 'חסד ואמת נפגשו' כמו שנאמר 'וילך ויפגשהו בהר האלוקים'. צדק זה משה שנאמר '**צדקת** ה' עשה', ושלוה זה אהרן שנאמר '**שלוה** ובמישור הלך אתו'.

ליקוטי שיחות יח/2-411: פרשת מסעי היא הפרשה בה ניכרת השייכות בין פרשת השבוע לזמן בו קוראים אותה. היא נקראת בשבת מברכים אב, בר"ח או למחרתו, ובפרשה מסופר שמיתת אהרן הייתה 'בחדש החמישי באחד לחודש'. וזאת למרות שמיתת אהרן מסופרת בפרשת חוקת, אבל זמן מיתתו הוא בפרשתנו [בסמוך לראש חודש אב]... בכך ישנה הדגשה לקשר בין חורבן בית המקדש למיתת אהרן: הסיבה לחורבן השני הייתה חטא שנאת חינם, והתיקון לכך הוא 'בחדש החמישי באחד לחודש', 'הו'י מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום' – **אהבת חינם ואחדות ושלוה.**

4. **רמב"ן ויקרא יט,יח:** כמוך – הפלגה! כי לא יקבל לב האדם שיאהב את חברו כאהבתו את נפשו. **דרך מצותיך כט,א:** פירוש מצות ואהבת לרעך כמוך הוא בענין עמוק, דהיינו כמו שאין אדם רואה חוב לעצמו - אין הפירוש שאינו יודע חובותיו, אדרבה יוכל לראות ולהבין עמקות פחיתותו יותר מראיית זולתו עליו שהרי זולתו אינו רואה אלא לעינים והוא יראה ללב, אלא שאין החוב תופס מקום אצלו להתפעל מזה, כי מפני האהבה שהוא אוהב מאד א"ע - על כל פשעיו תכסה האהבה שלא יומשך מן הידיעה לידי התפעלות במדות... וכאשר יראה זולתו על החוב שלו ויבין אותו ירגז מאד. וזהו מה דסני לך גילוי זה, לחברך לא תעביד שלא תראה חובותיו ופשעיו... אלא יהי' האהבה שלך לו גדולה כ"כ עד שתכסה על הפשעים ולא תניח אותם מן הידיעה לבא להתפעלות במדות.